

Krassen van een Gooise kijker

Toeristen op de Waddeneilanden vermaken zich altijd kostelijk wanneer zij die rare vogelaars met kijkers en telescopen over het dek zien hollen als er weer eens wat bijzonders is gezien.

Observaties

Er zijn vogelaars die het maximale rendement willen halen uit de hen toegemeten tijd als zij ergens zijn om vogels te kijken. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat ik ook tot die categorie behoor. Het landingsgestel van een vliegtuig in het buitenland heeft de grond nog niet geraakt of met platgedrukte neuzen tegen de ramen wordt al geprobeerd de eerste vogels waar te nemen. Vanuit verschillende havenplaatsen in Nederland maken tegenwoordig groepjes vogelaars eendaagse tochten om zeevogels waar te kunnen nemen. Veerboten zijn ook prima observatieplekken.

Falsterbogangers kunnen daar hele verhalen over vertellen. Toeristen op de Waddeneilanden vermaken zich altijd kostelijk wanneer zij die rare vogelaars met kijkers en telescopen over het dek zien hollen als er weer eens wat bijzonders is gezien. Een nieuw fenomeen is het nemen van de veerbootverbinding van Portsmouth naar Bilbao in Spanje. Hoog boven de golven vanaf het hoogste dek schijnt het een belevenis te zijn zowel zeevogels als zeezoogdieren te kunnen waarnemen.

Fileleed kan ook meevallen zoals de waarnemer die van pechvogel tot geluksvogel werd toen hij ter hoogte van Muiden op weg naar een zeldzame soort kon melden dat hij een Alpen-gierzwaluw over zag vliegen. Tom had geen boodschap aan de auto als observatiemiddel. In de Pyreneeën kreeg hij het racevirus te pakken toen hij bij een afdaling in een soort autoronde terecht kwam. Niks vogels kij-

ken, meescheuren met die hap! Zijn kornuiten maanden hem de hairpins maar te laten voor wat ze waren en zijn gedrag te veranderen. De rest van de rit verliep daarna in gezapige vogelaarssnelheid. Over treinvogelen is zelfs een heuse publicatie verschenen van prof.dr. Mörzer Bruijns, die hiermee aantoonde dat je vanuit de trein uitstekend vogels kon observeren of tellen. Kennelijk sprak dit de NS wel aan, want in het blad Tussen de rails werd er aandacht aan geschonken en later is er zelfs een brochure over uitgebracht. Hoge punten zijn altijd geliefde plekken en daarvoor wordt alles uit de kast gehaald. Voor trekellingen in het rivierengebied werd zowaar toestemming verkregen om vanuit een brandtoren de overvliegende vogels te volgen. Een aparte ervaring om ze nu eens een keer van boven te zien. Ook in het Gooi zijn nogal wat aparte hoge telpunten geweest. Het gemeentehuis in Hilversum, het dak van een flat

in de Kerkelanden en zelfs de zwaar beveiligde televisietoren bij het Spanderswoud moesten eraan geloven. Dan hebben Rob, onze eigen Hanneke en andere roofvogelwaarnemers het een stuk moeilijker. Om nesten van Wespendienven op te sporen moeten zij eerst in zeer hoge bomen klimmen en dan uren doorbrengen om de vluchten van deze roofvogels te kunnen volgen.

Observatiehutten en kijkschermen zijn tegenwoordig te kust en te keur aanwezig. Meestal zijn van deze van hout, maar nadat er ervaringen waren opgedaan met hutten die in brand waren gestoken, worden soms andere materialen toegepast. Het kijkscherm in de Hilversumse Bovenmeent is van hufterbestendig staal en dat is ook de drijvende hut in het Zwanenwater bij Callantsoog. Deze hut moest met een helikopter worden ingevlogen om te voorkomen dat aan het natuurreservaat onherstelbare schade werd toegebracht. Nadeel van de meeste hutten en schermen is dat er meestal geen rekening is gehouden met kinderen en met telescopen uitgeruste vogelaars. Dan hebben bijvoorbeeld de Zweden het met hun uitkijktorens beter voor elkaar. Het Zweedse leger bedacht dat ze multifunctioneel te gebruiken waren. Zo kon het gebeuren dat een groep Nederlandse vogelaars met trillende telescopen en kijkers naar een jagende Visarend bij het Krankesjøn stond te kijken, terwijl militairen voor hun conditietraining op en neer renden.

Penlijster